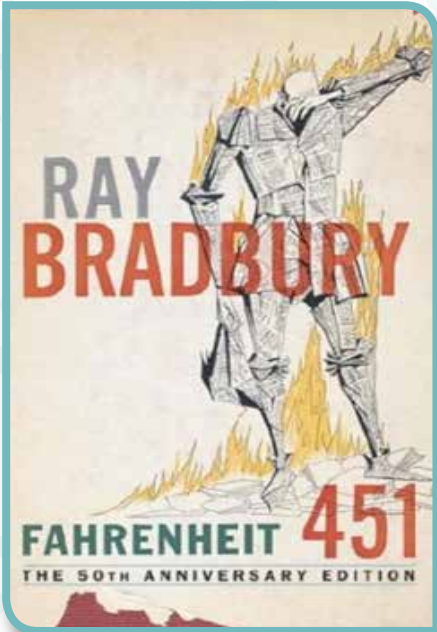

Fahrenheit 451- Ray Bradbury

Künye: Bradbury, R., (1953) Fahrenheit 451, İthaki Yaynevi.

En büyük bilimkurgu ve fantezi yazarlarından biri olan Ray Bradbury'in en meşhur kitaplarından biridir. 1966 yılında François Truffaut yönetmenliğinde beyazperdeye uyarlandıktan sonra, 1988 yılında opera olarak da sergilendi. Eser, kitapların yakıldığı belirsiz bir gelecekte geçmektedir. Bu korkunç gelecekte kitaplar hükümet tarafından düşman ilan edilmiştir. Eskiden görevleri yangın söndürmek olan itfaiyeciler artık kitap yakmaktadır. Yazar kendisini hissedilir biçimde baş kahramanla özdeşleştirmektedir. Baş kahramanımız, eskiden itfaiyecilerin ne görevi olduğunu, ne zamandan beri kitap yaktıklarını bilmemektedir. Sürekli bir sorgulama ve arayış içerisindedir. Yaptığı işten vicdan azabı çekmektedir. Etrafındakiler bu devre uyum sağlamış kişilerdir. Kahramanımız, anlaşılmanın verdiği derin bir yalnızlık içerisindedir. Etrafındaki diğer kişiler kitapları gereksiz bulmaktadır; onlara göre bilgi edinmenin çok daha kolay yolları vardır. Hem zaten bilgi ne işlerine yarayacaktır! Kahramanımız kendisi gibi düşünen bir grup insanla bir matbaa açmıştır. Ve olaylar gelişir. Eser biraz karmaşık bir olay örgüsüne ve zor anlaşılır dile sahiptir. Yine de o kadar sürükleyicidir ki, kitap okuyor gibi değil de olayları bizzat yaşıyor gibi hissedersiniz. Eser, okuyucuda derin bir karamsarlık hissi uyandırmakta, gelecekte bu şekilde olabilir mi sorusunu kitap boyunca beyninize kazımaktadır. Peki ya şimdiden bu distopyayı yaşamaya başladıysak? Eser, sizi de karakterleri ile beraber o devre götürmekte ve aynı hisleri size de yaşatmakta, aynı sorgulamaları size de yaptırmaktadır. Eserin adı çok anlamlıdır ve içeriğini birebir yansıtmaktadır. Fahrenheit 451, kitap kağıtlarının yanıp tutuştuğu sıcaklık derecesidir. Bu ölümsüz eser; totaliter sistemlere, sansüre, baskıya ve en önemlisi kitap okumanın, kütüphanelerin değersizleştirilmesine yönelik en keskin eleştirilerden biridir. Kitaplara aşık bir yazar olan Ray Bradbury'den böyle bir şaheser çıkması şaşırtıcı değil. Belki de yeryüzünde tek bir kitap kalacak olsa, o kitap olmaya aday, vazgeçilmez bir roman... Sözlerimizi kitaptan etkileyici bir kısım ile kapatalım: *"Mutlu olmak için ihtiyacımız olan her şeye sahibiz, ama mutlu değiliz. Eksik bir şey var. Çevremi bakıyorum. Kaybolduğumu kesinlikle bildiğim tek şey, son on ya da on iki yıldır yakmakta olduğum kitaplar."*

Bir Kitap, Bir Film

12 Angry Men (12 Öfkeli Adam)

Yönetmen: Sidney Lumet

Oyuncular: Henry Fonda, Lee J. Cobb, E.G.Marshall, Martin Balsam, John Fiedler, Jack Klugman, Edward Binns, Lack Warden, Joseph Sweeney, Ed Begley, George Voskovec, Robert Webber

Yılı: ABD, 1957

Süre: 96 dk.

Sidney Lumet'in yönettiği, Henry Fonda'nın hem yapımcılığını hem de başrolünü oynadığı 1957 ABD yapımı drama filmidir. Reginald Rose'un aynı adlı oyunundan uyarlamadır. Film, 2007 yılında Amerika Birleşik Devletleri Kongre Kütüphanesi tarafından "Kültürel, tarihi ve estetik olarak önemli" filmler arasına seçilerek ABD Ulusal Film Arşivi'nde muhafaza edilmesine karar verilmiştir. Film siyah-beyaz çekilmiştir. Mekân olarak çok kısıtlı bir alan kullanılmıştır. Filmin başında mahkeme sahnesi vardır, hemen ardından gelen sahnelerin büyük çoğunluğu jüri odasında geçmektedir. Günümüzün Hollywood filmlerinin aksine az karakterle ve kısıtlı mekânla aslında önemli olanın filmin konusu olduğunu ispatlamaktadır. Bu filmin anlatacak önemli bir derdi vardır. Artık bu günümüz sinemasında nadir rastlanan bir durumdur. Filmde mahkemece suçu sabit görülen bir genç babasını öldürmekle suçlanmaktadır. Daha hayatının çok başında olan bu genç için hüküm ölüm cezasıdır. Amerikan hukuk sisteminde jüri kararları çok elzemdir ve bu jüri üyeleri halktan kişilerce oluşturulmaktadır. Böylelikle kamu vicdanı mahkeme kararlarına yansıtılmaktadır. On iki kişi bir odada karar verecektir ve bu karar kesinlikle oy birliğince verilmelidir. Jüri üyeleri odaya geçerler ve içlerinden birisi çocuğun masum olduğuna inanmaktadır. Diğer on bir kişiyi ikna etmek üzere tartışmalara başlar. Film boyunca süren bu hukuk temelli tartışmalara istemsizce dâhil oluyorsunuz. 90 dakika süren filmin hiçbir sahnesinde büyük aksiyonlar olmamasına rağmen sıkılmıyorsunuz. Film özellikle adalet var mıdır, varsa nasıl tesis edilmelidir, suçlu-masum çatışması, ceza neye göre, suçun hangi vafına göre verilmelidir, yaşama hakkı üstünlüğü, bakış açısı bu olaylarda ne kadar etkili ve en önemlisi önyargının hukuki kararlara etkisi gibi birçok hukukun ana çatışma noktalarını irdeliyor ve izleyiciyi düşünmeye sevk ediyor. Aynı zamanda cinayet nasıl işlenmiştir diyerek oda içerisinde canlandırılmalar yapılmaktadır. Bu karar on iki adam için de çok önemlidir; çünkü bir gencin hayatıyla ilgili karar vereceklerdir. Bu kararın gerginliği film boyunca hissedilir. Film de adını bu adamların bu gerginliğinden, kızgınlığından almaktadır. On iki kişinin bir tanesi bile kadın veya zenci değildir. Bu durum o zamanlar Amerikasının bakış açısını güzel yansıtmaktadır. Ve yine muhteşem bir biçimde on iki kişide her bir zihniyet tipini yansıtmaktadır. Diyalogların aksiyonlara karşı üstünlüğüne inanan herkesin izlemesi gereken kült bir film...